

REDACTIUNEA,
 Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
 Scrisorile nefrancate nu
 se primesc. Manuscriptele
 nu se returnează.
 INSERATE se primesc la AD-
 MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
 comătorile Birourilor de anunțuri:
 în Viena: M. Dukas Nachf.
 Max. Augenthaler & Emerich Lesner.
 Heinrich Schalek. Rudolf Mosse.
 A. Oppelka Nachf. Anton Oppelk.
 în Budapesta: A. V. Goldber-
 ger, Ekstein Bernat. în Ham-
 burg: Maroyli & Liebmann.
 PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
 ră gazmond pe o coloană 6 or.
 și 30 or. timbru pentru o pu-
 blicare. — Publicații mai dese
 după tarife și învoială.
 RECLAME pe pagină a 8 a o
 seriă 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

A N U I L X I I I I .

"GAZETA" iese în fiecare zi.
 Abonamente pentru Austro-Ungaria:
 Pe un an 12 fl., pe șase luni
 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminică 8 franci.
 Se primumeră la toate ofi-
 ciele postale din țară și din
 afară și la d-nii colectori.
 Abonamentul pentru Brașov
 Administrațiunea, Piața mare
 Târgului Inului Nr. 30, eteșiu
 I.: Pe un an 10 fl., pe șase
 luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
 Cu dusul în casă: Pe un an
 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei
 luni 3 fl. — Un exemplar 5 cr.
 v. a. sau 15 bani. — Aștit abo-
 namentele cât și inserțiunile
 sunt a se plăti înainte.

Nr. 99.

Brașov, Joi 4 (17) Maiu.

1900.

Aniversarea de ađi.

Brașov, 3 Maiu.

Amintirea ăilei de 3/15 Maiu — ađi scriem 3/16 Maiu, fiind-că după cãlindarul nostru julian anul secular 1900 este tot-odatã și an vi-sect, — în care ăi acum cinc-ăeci și doi de ani poporul nostru după vécuri de iobăgiã și-a serbat redeș-teptarea și renașcerea sa naționale, este și trebuie să fiã scumpã inimii fiã-cãrui Român.

Đilele mari în viața unei na-ționii sunt tot atâtea puncte de po-pas și de orientare pe cãrãrile ei, de unde se pôte reculege sufletesce pri-vind înderët și înainte, ca să-și ținã direcțiunea dréptã și să nu rătă-cescã.

Așa și noi Romãni dintre Tisa și Carpați avem pe 3/15 Maiu 1848 ca mare arãtãtor pe drumul greu și spinos, ce trebuie să-l străbatã na-ționea nãstrã în urmãrirea sfințelor ei nisuițe de emancipare și de li-berțate.

De ar înțelegere toți frații cât de mult aternã succesul întregii munce și a tuturor luptelor nãstre dela aceea, ca ochii noștri să nu scape nici un moment din vedere acel mare arãtãtor și cu mic cu mare, ori în ce împrejurãri, din sa-lonul bogatului, din coliba sãracului și pãnã în fundul închisorilor, în cari ne aruncã despotismul prigoni-tor al contrariilor, să avem și să ve-dem mereu înaintea ochilor noștri fãlfãind mãndrul steag în jurul cã-ruia s'au grupat înaintașii noștri în lupta pentru libertatea și drepturile naționiei romãne.

Fiã-care pãrinte trebuie să-și ținã de cea mai scumpã datoriã a sa de-a spune fiilor sãi, ce a însemnat și ce însemnã pentru noi Romãni đia de 3 Maiu; să le spunã și să le esplice, ce va să însemne, când fiii unei na-ționii se lãgã între ei cu jurãment să lupte în cea mai strinsã unire frãțescã și să nu se odihnescã pãnã ce nu vor redobândi drepturile na-ționiei romãne.

Trebuie să aibã pe cine-va aceste tinere mlãdițe, fiã pãrintele lor sãu preotul, dascãlul sãu alt amic și bun sfãtuitor, care, la asemenea ocașuni, cum e aniversarea ăilelor în veci memorabile ale marei adunãri na-ționale romãne de pe Cãmpul Li-berțãții, să le arate, care este idea-lul, ce trebuie să încãldescã și să hrãnescã inima junimeii romãne și care este și trebuie să fiã chiamarea Romãnului deștept și cinstit în mij-locul poporului sãu.

Și fiind-cã e vorba de marele ideal național al junimeii, ne bucu-rãm din suflet, cã putem constata frumosul și nobilul exemplu de iu-bire de naționie și de însuflețire pentru idealul ei, ce l'a dat tinerimea nãstrã universitarã în timpul din urmă în cunoscutã cesțiune Iancu.

Ori cât de posomoritã ar fi si-tuațiunea actualã politicã a popo-rului nostru, datoritã vitregelor îm-prejurãri și crudelor prigoniři duș-

mane, dër în parte nu neînsemnatã și greșelelor și slãbiciunilor nãstre, trebuie să ne simțim incuragiãți și putem privi cu încredere la viitorul naționiei nãstre, pe câtã vreme bra-va ei junime va fi cu tot sufletul devotatã cauzei sale drepte, pãstrând în pieptul ei ca o comorã sãntã idealul național.

Vremile de față, cu tôte ne-a-junsurile și ticãloșiile lor, sunt, cei drept, puțin priincioșe pentru-ca să facã să încolțescã acẽsta iubire și acest devotament nestrãmutat în inima tinerimeii nãstre. Cu atãt mai mare este meritul acelora, cari con-duși de simțul curat național cultivã cu îngrijire în inima junimeii romãne sãmînța divină, din care va avé sã rãsarã spiritul merit a prepara un viitor mai bun și mai demn mult încercatului nostru popor.

Și nu mai trebuie să spunem cât de neprețuitã este în asemeni vremuri însă-și purtarea bãrbãtescã și serioșã a tinerimeii gata de a-și apãra naționalismul ei curat, cu ori-ce jertfã.

Vai și amar va fi de acel po-por, care n'ar sci să prețuescã acẽsta, vai de aceia, cari ar lua în deșert nobilele frãmẽtãri ale sufle-tului naționiei, care de când existã istoria popórelor și-a aflat întot-déuna cea mai viuã espresione în sentimentele tinerimeii.

Decã însé memoria marei ăile din viața naționiei nãstre ne face să privim cu drag și cu îngrijire de viitor la junimea nãstrã, ea ne in-demnã tot-odatã să cãutãm în jurul nostru și să trecem în revistã fap-tele bãrbaților noștri chemați a sfã-tui și a conduce poporul în ăile grele.

Am mãrturisii ceea-ce în adevër nu este convingerea nãstrã, decã am susținé și față cu bãrbații lup-tãtorii ai naționiei, cã atitudinea lor actualã, între olaltã și în raport cu marile probleme ale organasițiunii și ale luptelor nãstre naționale, ni-ar oferi momente de încuragiare.

Nu voim să alterãm sãrbãtoresca amintire din momentul de față, con-statând relele ce s'au încuibat între noi mai ales de un șir de ani încóce și cari au trecut acum de pe tere-nul politic și pe cel bisericesc. Vom đice numai, cã nu este rãu, care să n'aibã leacul sãu, și avem speranță firmã, cã se va gãsi leacul, care nu numai să punã stavilã, dër să și nimi-cescã din rãdãcinã virusul disolvant, ce a început să atace organismul nostru național. Acest organism este încã destul de sãnãtos, pentru-ca să pótã resista veninului, de care este amenințat.

Nici acẽsta însé nu se va puté petrece de sine, fãrã aplicarea anti-dotului necesar.

Bãrbații credincioși și devotați cauzei naționiei nãstre, reamintindu-și cele petrecute înainte cu cinc-ăeci și doi de ani, vor afla de sigur mai ușor îndemn, razim și direcțiune pentru lucrarea lor în favorul con-solidãrii forțelor nãstre naționale.

Privind la stégul falnic, ce ne-a condus în luptele nãstre de eman-cipare, ei se vor îmbãrbãta și-și vor oțeli forțele și energia. Astfel vor sci să braveze în momentul suprem pericolul, ce ne amenințã ađi mai mult dinãuntru, decãt dinafarã.

Incheiãnd, nu putem să nu re-pețim cuvintele, ce le-am scris, tot din incidentul sãrbãrii de ađi, un an după marea conferență naționalã dela 1881:

A sosit timpul să tragem odatã resultanta din esperiențele, ce le-am fãcut dela 1848 încóce și să dovedim mai multã maturitate po-liticã.

Noua cvotã. Alaltãeri după amiađi s'a ținut conferența deputațiunilor pentru stabilirea cvotei. Desbaterea a fost scurtã și drept rezultat s'a fãcut învoiala, ca să se susținã proporția de pãnã acum: pentru Austria 65-60%, pentru Ungaria 34-40%. Cvota acẽsta s'a stabilit pe timp de 9 ani, dela 1 Iulie 1900 pãnã la 31 Decemvre 1909.

Din delegațiunii.

(Espunerea ministrului Goluchowski.)

În ședința comisiunii budgetare au-striace, ținutã alaltãeri, ministrul comun al afacerilor esterne contele Goluchowski și-a fãcut espunerea sa anualã asupra si-tuațiunii esteriore.

Contele Goluchowski declarã deja la început, cã de astã-datã renunță la des-fășurarea mai amẽnunțitã a situațiunii, de óre-ce în cele câte-va luni dela ultima sesiune a delegațiunilor, nu s'a întẽmplat nimic, ce ar necesita o espunere mai amplã.

Visita Majestãții Sale la Berlin cores-punde relațiunilor de intimitate dintre cei doi monarhi și statele lor. Decã de o parte n'ar trebui să se accentueze prea mult, cã visita acẽsta n'a fost provocatã de ces-tiuni politice speciale, de altã parte nu se pôte nega însemnãtatea, ce i-se cuvine, ca o nouã întãrire a principiilor, pe care se rezimã edificul alianței de pace din Europa centralã.

Garanțiile prețioșe de pace pentru continentul european de care am fãcut amintire în aul trecut, existã și astãđi în întregimea lor. Ele dau speranța, cã întru cât se pôte estinde prevederea omenescã, vor promova dezvoltarea neturburatã a stã-rilor normale. În privința acẽsta raportul de alianță al monarhiei austro-ungare cu Germania și Italia își aflã întregire în în-țelegerea dintre noi și cabinetul din Petersburg cu privire la cesțiunile orientale și mai mai ales la cele din Peninsula-balcanicã, precum și în escelentele raporturi cu ce-lalte puteri. De altã parte este întemeiatã presupunerea, cã recunoscerea acelor resul-tate binefãcãtoare, cari și pãnã acum s'au dovedit pentru pacea Europei, va întãri și pe ceilãți factori nu mai puțin în inten-ția, ca se conclucã sincer și leal la con-solidarea acestei opere, care singurã este în stare de a ne scuti de conflicte interna-ționale și de sguduiri adẽnci.

Contele Goluchowski are speranța, cã conflagrația dintre Anglia și republicele sud-africane nu va provoca nici în viitor ur-

mãri grave pentru marile puteri. E un mo-ment îmbucurãtor acesta, care însé nici-decum nu pôte slãbi fierbintea dorință de a vedé cât mai curând sfirșitul rãșboiului. E greu a spune, ce prospecte sunt pentru așa ceva; la tot cazul însé crede absolut es-chis intervenirea amicalã a unei alte puteri, care de alt fel n'ar avé rezultat, decãt decã ambele pãrți beligerante ar fi aplecate, ceea-ce însé nu existã.

Ministrul respinge atacurile provenite din pretinsa violare a neutralitãții de cã-trã Austro-Ungaria. Motivãzã apoi sarcie-nele nouë, ce se aruncã asupra poporațiu-neii. Sporirea cheltuelilor a fost redusã pe cât era posibil și pe cât permitea starea de apãrare a monarhiei. Nici odatã însé nu este iertat să se uite, cã și în mijlocul constelațiilor celor mai pacifrice, pot să ur-meze evenimente, cari să atingã poziția de mare putere a monarhiei și cari trebuie să ne gãsescã pregãsiți.

A urmat desbaterea. Cel dintãiu a luat cuvẽntul Dr. Slama, care în numele delegațiilor cehi a declarat, cã Cehii vor vota contra budgetului, de-opartã pentru-cã ei n'au încredere față de persóna ministru-lui de esterne, de altã parte pentru-cã nu sunt mulțãmiiți cu politica lui. Face impu-tãri lui Goluchowski, cã se amestecã în politica interiorã a Austriei, așa cã 'i s'ar cu-veni mai bine titlul de ministru al afacerilor interioare. El a fost care a rãsturnat cabi-netul Thun; în lupta contra formulei Szell a fãcut față unui adevãrat Janus, și acum a lucrat pentru Austria și contra lui Szell, acum pentru Ungaria și Szell.

Poporul cehic, continuã Slama, a în-tẽmpinat cu bucuriã apropierea monarhiei de Rusia. Austro-Ungaria a ajuns, în fine să-și reguleze de-opotrivã raportul ei față cu Germania și Rusia. Dër existã temerea, cã evenimentele din Berlin pot să turbure în-țelegerea.

Contele Dzieduszycki aratã cât de greu îi este Austriei să facã politicã esternã. Piedeca principalã sunt turburãrile dinãun-tru. Laudã politica lui Goluchowski, care scie se armonizeze politica pãcii cu poziția de mare putere a monarhiei. Popórele Austriei însé se bage de sãmã, cãci rãș-boiul de limbã germano-cehic pôte să facã incapabilã ori ce politicã esterioreã și să causeze cele mai mari pagube economice monarhiei, provocând grave pericole so-ciale și nimioind libertatea și autoritatea statului.

Contele Goluchowski rãspundẽnd lui Dr. Slama spune, cã n'a avut prilej de-a lucra în contra intereselor Cehilor, deóre-ce nu se ocupã de politica interiorã. Înçãt pentru afirmarea lui Slama, cã în Bulgaria și Serbia nu se mai gãsesc nici un aus-tro-fil, ministru declarã, cã scopul politiceii monarhiei nu este de-a alcãtui în acele țãri partide, cari să lucreze pentru noi. Principiul, pe care se rezimã înțelegerea cu Rusia, este principiul neamestecului în afa-cerile interne ale statelor din Balcani, ceea-ce face a-se înlãtura ori-ce confliot.

Dupã-ce mai vorbesce marchisul Bacquehem solidarisãndu-se cu politica lui Goluchowski, delegațiunea a trecut la des-baterea specialã.

Congregația comitatului Caraș-Severin.

(Raport special al „Gazetei Transilvaniei“.)

Lugos, 13 Maiu n.

— Urmare. —

D-l Dr. *Stefan Petrović*: On. Congregația! Pe cel ce cunoșce temperamentul d-lui Brediceanu trebuie să-l prindă mirarea cu câtă calmitate și-a dezvoltat propunerea sa și motivele ei, d-er tot-odată a trebuit să-l prindă mirarea, cu ce apucături își motivează comitetul permanent propunerea sa și cu câtă ușurătate susține și motivează d-l Suttág propunerea comitetului permanent.

Ce am auzit, d-lor, aici? Am auzit, că în definitiv d-l Suttág consimte cu comitetul permanent, anume ca propunerea d-lui Brediceanu să nu se primă; în privința motivelor însă se deosebesc ca cerul de pământ, pentru-că pe când comitetul permanent — în conformitate cu ordinațiunile din cestiuna — negă existența națiunii române, d-l Suttág recunoșce, că aceea există și că a făcut progrese culturale mari.

Onorată Congregația! Și eu am învățat atât drept teoretic, cât și pozitiv și toate normele, cum are să se tâlmăcească o lege, d-eră din art. de lege 44 din 1868, care vorbește despre „nemzetiségi egyenjogúság“, despre egalizarea, prin urmare egalitatea naționalităților în privința drepturilor, nici când n'am putut deduce și nici nu voi pute deduce — decât nu voi nebuni cumva, de ce să mă ferescă Dumneșeu, — că naționalitatea română nu-i recunoscută, sau că s'ar fi decretat de neexistentă.

Nici nu putea fi decretat de neexistentă, pentru-că poporul român e în existența sa independent de voința oricărui legislațiun, și precum soarele ar exista și dacă i-ar fi venit bunăoară lui Banffy sau altui patentat în minte să decreteze, că nu există, tot așa și naționalitățile nemaghiare există, oric-lege s'ar face și oric-cum s'ar tâlmăci și aplica aceea.

Art. de lege 44 din 1868 în introducerea lui a creat o noțiune abstractă, noțiunea „națiunii politice“ pentru complexul tuturor cetățenilor din Ungaria, însă prin crearea acestei noțiuni abstracte n'a putut decreta și nici n'a decretat de neexistente naționalitățile specifice din țară, pentru-că dacă decreta aceasta, decreta tot-odată, că nici naționalitatea specifică maghiară, adică maghiarimea de rasă, nu există, ci cred că nici d-vóstră nu admiteți, că s'ar fi decretat.

D-er nu vreu să discut cu comitetul permanent, ci vreu să reflectez d-lui Suttág, care recunoșcând existența naționalității române, află cu cale a susține în fața noastră, că naționalitatea română din Ungaria nu-i asuprită, ci patria ca mamă comună a grijit de toate popoarele așa, că naționalitatea română a devenit desmierdată (dédélgetve, elkényeztetve) și din această cauză pretențioasă.

Nu m'ași mira, decât altul, bunăoară d-l Bösz (presidentul partidului liberal din comitat) ar susține așa ceva, d-er mă mir, mă îngrozește, când aud pe d-l Suttág susținând în fața noastră așa ceva-d-sa, care a îmbetrănit între noi și anume pe un teren unde în deosebi ar trebui să se cultive progresul național, pe terenul instrucțiunii a îmbetrănit ca profesor și inspector de școlie.

Dacă vorbia altul, bunăoară d-l Bösz, vorbiam despre alt ram al administrației, bunăoară despre miliția, sau despre administrația strict comitatensă, în care caz ași pute observa, că în înțelesul legii și fișpanul ar trebui să fie român; față de d-l Suttág însă mă restring la terenul instrucției, pe care a îmbetrănit.

D-l Suttág susține, că am devenit pretențioși, din cauză, că am fost din partea patriei, din partea mamei comune, desmierdati. — Să vedem o lecă, cum stăm cu desmierdarea „dédélgedés-ul, „elkényeztetés“-ul?

Legea pozitivă a țerei dispune între altele, ca instrucția până la studiul academic să se facă din partea statului în limba română, dispune mai departe, că oric-cep corporațiune poate să înființeze școlie, ba chiar și particulari, decât-i trage inima.

Acestea sunt dispozițiunile legale pozitive! Acum te întreb d-le Suttág, câte școlie medii a ridicat statul pe seama Românilor?... răspunde-mi câte? decât imi spui numai un gimnasiu, o școlă reală sau comercială, atunci mă dau bătut!

Nici atâtă nu-i destul, că în decurs de 30—32 de ani, de când s'a făcut legea, statul n'a ridicat nici o școlă medie pentru Români, ci n'a permis nici altora să ridice pe banii lor școlie. Sunt mai bine de 20 de ani de când Caransebeșenii au prezentat

gubernului țerei operatele pentru a înființa pe banii lor un gimnasiu în Caransebeș, d-eră, — înocăt sciu eu — până ađi n'au primit încă un răspuns.

Școlile medii existente, cari în parte datează de pe timpul influinței nemțesci, — pe care noi n'o dorim, — sunt parte deja maghiarisate, parte pe cale de a fi maghiarisate. Apoi patria-i mamă comună, közös édes anyja, d-le Suttág?... E mamă comună?... Da e, și mamă încă cum se dicea: pentru unii mamă, pentru alții i cură! (strigăte eláll! eláll!)

Dr. *Petrović* (unguresce): Binevoiti a nu fi impacient, altcum cine vrea poate merge acasă, votarea și așa a trecut. (Continuă românește). D-er d-le Suttág, că am progresat... Ar fi său ignorant, sau pessimist Românul acela, care ar susține, că n'am progresat. Ce dovedește însă această? Dovedește oare, că mama comună n-e ajutat, sau chiar desmerdat? De fel nu! Progresul poporului român, mult puțin, e de a se mulțumi zelului poporului român pentru progres, apoi vitalității și inteligenței sale naturale, adică lui Dumneșeu, er nu sprijinului binevoitor al mamei comune.

Nu-i întrebarea, Onor. Congregația, ce progres am făcut, ci ce progres puteam face, decât nu ni-se denegau condițiunile de progres.

Cel ce cunoșce cât de puțin istoria culturală a poporului român, șoie, că poporul român din regatul României în mare parte din cauză că Turcii și alți dușmani, când treceau la noi, trebuiau să treacă peste trupurile și averile fraților din România, rămăseseră atât de tare în urma Românilor din Ardeal și Ungaria, încât înainte de 70—80 de ani abia aveau școlie publice pentru instrucția națională, er dascăli și-i imprumutau dela noi.

Și ađi unde au ajuns ei și unde am rămas noi? Și așa-i că din cauza, că am fost desmerdati?

Da, am progresat, însă unde stă soris, d-le Suttág, că am progresat în destul! D-vóstră Vă gândiți: Ați progresat în destul și așa sunteți prea ai dracului (ilariate) ce mai vreți? Noi însă vrem să mai progresăm, conform facultăților noastre, și nu reușim să ar exista comitat, stat sau vr'un împărat pe lume, care ar ave dreptul să ne fixeze un punct până unde avem să progresăm, și mai departe nu!

S'a d-er, ce în sala comitatului nostru încă nu s'a fost d-er, că partidul național român tindea la desacerea unității și integrității statului.

Eu ca membru al partidului național român protestez cu totă puterea în contra acestei acuse, aduse poporului român întreg constituit într'un singur partid. — Și eu sunt patriot bun; am fost soldat, contribuind din câștigul agonisit cu sudorea feței la susținerea statului și stau la dispoziția binelui public cu totă inteligența mea, prin urmare nu recunosc nimănui dreptul de a-mi trage la îndoială patriotismul.

Patrioții rei sunt aceia, cari ignorând mențiunea statului îl due eventual la descompunere, decât nu la perire, pentru-că în ziua de ađi nimeni nu mai susține — „darüber sind gelehrte und ungelehrte einig“ — că statul ar fi scop, și popoarele ar fi pentru stat. Acum și mulțimea șoie, că statul e o inst tuție, că indiviții și popoarele, cari trăesc într'eușul se-și pot ajunge mai ușor scopurile, atât cele materiale, cât și cele culturale generale și speciale naționale.

Vedând, d-lor, că V'a plăcut asemănarea făcută de d-l Suttág între patriă și mamă, dați-mi voi să fac și eu o asemănare spre ilustrarea mențiunii statului. Să ni-l închipuim ca un consorțiu, să ne închipuim bunăoară, că Maghiarul, Românul, Slovacul, Sârbul și Neamțul au format un consorțiu de câștig comun și de trai comun. Întreținerea merge de minune. Din câștigul mare ar pute trăi toți bineșor. Ei, d-er ce se întâmplă? Din câștigul comun mănăcă ce-i drept toți laolaltă, d-er Maghiarul mănăcă friptură și bea vin bun (sgomot și strigăte: eláll!), Românul mănăcă mămăligă, Slovacul crumpene (cartoft), Sârbul și Neamțul tot așa.

Așa-i ađi, așa-i mâne, așa-i poimâne. Admit, ce credeți d-vóstră, că nemaghiarii sunt mai proști; așa de proști însă tot nu sunt, ca să nu vadă, că din câștigul comun li-se cuvine și lor mănăcare asemenea cu a Maghiarului. Și decât nu sunt așa de proști, credeți d-vóstră, că nu vor cere? Și decât nu li-s'ar da, credeți d-vóstră, că nu s'ar pute întâmpla să vră să iee cu puterea? Și decât da, credeți d-vóstră, că acel consorțiu se mai poate susține? (Sgomot, murmur eláll!)

Fișpanul (unguresce): Rog pe d-l vorbitor să vorbească mai rar, ca să-l înțeleg și eu bine, și să binevoiescă a nu ascuți într'atâtă contrastele.

Dr. *Petrović* (unguresce): Spre ilustrare tocmai aceea vreu, apoi românește: Vreu să ilustraz menirea statului și cine's aceea, cari — indirect — lucră la eventuala desfacere a integrității statului. Noi n'o facem aceasta, noi vrem să lucrăm la lumina zilei și e dreptul și datorința fiicăru cetățen, care are prișpere său și numai simț pentru viața de partid, când pe cale ilegală i-se face cu neputuță disoluțiunea liberă și activitatea.

Făcând aceste observări sprijinesc propunerea d-lui Brediceanu.

Despre cele ce au mai urmat voiți raporta ulterior.

Un proces pentru „agitația“ în Turda. În 11 Maiu n. s'a pertractat înaintea tribunalului din Turda un proces pentru „agitația“. Acusatul era proprietarul român din Poiana d-l Nicolae Rusu, care la denunțarea unor Români netrebniți din Poiana, a fost pus sub acuză pe motiv, că în ziua de 20 August ar fi d-er cătră preotul, că de ce pune „fleandura“ de stindard pe școlă și biserică, neavând Românii a face nimic cu nisca regi păgâni. Din totă scornitura această era însă numai atâtă adeverat, că numitul proprietar întrebând pe preotul comunei de ce a arborat steaguri pe biserică și școlă, acesta a răspuns, că ziua Sf. Stefan e sărbătoare impusă prin lege, er d-l Rusu a observat: „Așa-d-er de aceea e flamura pe biserică și școlă? Nici nu sciu de ce serbăm noi pe regele acela, care n'are alt merit, decât, că a încreștinat pe Ungurii păgâni“.

Acusatul a fost apărat de d-l Dr. Eugen Pătăceanu, care a combătut cu succes acuzele și invinuirile procurorului. Acesta și-a luat îndrăsnela de-a da Românilor lecții de patriotism și a-i acuză de nerecunoștință față de patriă. Cu totă apărarea demnă și bărbătească și cu toate că s'a arătat cum denunțanții au falsificat înțelesul vorbelor d-ise de acusat, tribunalul a adus totuși o sentință foarte aspră. A condamnat pe Nicolae Rusu la patru luni temniță ordinară, 100 fl. amendă în bani și la suportarea șeselor procesului.

Pentru-că se șoie cine sunt denunțanții amintiți mai sus, etă le dăm aici numele: Tereban Todor, Florea Todor și Ican Rusu, toți din Poiana. Cei buni și întregi la suflet să se ferescă de aceste unelte ale dușmanilor.

Congrua catolicilor. După socoteala făcută de comitetul central pentru congrua, se recer două milioane și 300,000 corone pentru dotarea parohiilor mai slabe. Din suma această, 300,000 cor. ar fi să se acopere din fondul religios, er restul din proprietățile bisericesci mai mari. Acum se lucră la aflarea cheiei pentru repartizarea acestei sume între cele 4 metropolii, 10 episcopate, 27 consistorii și 18 mănăstiri. Sunt două planuri pentru repartizarea sumei acesteia, dintre cari se crede mai probabil de a fi primit planul, după care se va întemeia un fond al congruei prin contragerea pe amortisăția a unui împrumut de patru-șeci milioane cor. cu intabularea proprietăților bisericesci amintite mai sus.

In cestiunea Porților-de-fier.

„Correspondența Politică“ din Viena a primit asupra negocierilor austro-ruse cu privire la Porțile-de-Fier următoarea scrisore din Petersburg:

„Diferendul se referă la interpretarea articolului 57 din tratatul din Berlin, care a acordat Austro-Ungariei dreptul de a percepe taxe provisorii pentru acoperirea cheltuelilor de regularizare a fluviului.

„După concepția austro-ungară, articolul acesta implică dreptul de a percepe și în același timp a fixa quantumul taxelor; guvernul austro-ungar a făcut să se observe, că aceste taxe sunt foarte mici și că mare parte a sarcinilor a fost asumată de tesaurul ungar.

„Rusia a menținut punctul său de vedere, anume că determinarea tarifului de peagiu trebuia să fie precedată de un acord între toate puterile contractante. Enumerând argumentele, ce le-a invocat întru apărarea punctului său de vedere, guvernul rus a stăruit din capul locului asupra faptului, că el în cestiunea această nu e călăuzit de-

cât de sentimentele lui amicale pentru guvernul austro-ungar și de intențiunea serioasă de a ajunge la o înțelegere.

„In cursul schimbului de vederi asupra acestei afaceri, Rusia, deși și-a menținut punctul său de vedere, nu s'a depărțat nici-odată de sentimentul amical ce domnesc în relațiile celor două țeri. De vreme ce schimbul de note n'a adus nici o schimbare în opinia celor doi negociatori, s'ar pără, că afacerea nu va mai da loc, de ocamdată, la nouă correspondențe“.

Cronica externă.

Succesul naționaliștilor franceși.

Scim, că la alegerile comunale din Paris, naționaliștii au raportat un frumos succes. Obținuseră adică 30 de scaune din 49. Au mai rămas în balotaj 30. Alegerile de balotaj s'au făcut Duminecă și din 30 de locuri ei au câștigat 19. Au fost aleși așă-d-er în reprezentanța comunei Paris 49 de naționaliști, numărul membrilor consiliului fiind 79. Va să d-er naționaliștii formeză acum majoritatea. Foile republicane și socialiste recunosc, că au suferit înfrângere serioasă în Paris.

Rusia și Serbia. Să afirmă, că regele Alexandru al Serbiei a început zilele aceste acțiune pentru o apropiere a Serbiei de Rusia. Diarul rus „Novoie Vremja“ confirmă acest lucru. Trimisul sârb la Viena ar fi conferit cu contele Kapnist, ambasadorul rus, er trimisul Sârb la Paris ar fi avut însărcinarea să c-eră guvernului franceș buna voință pe tema acesta. Regele Serbiei ar fi dispus de a acorda amnestia pentru toți condamnații politici, să recheme pe fruntașii radicali aflători în străinătate și să compună un minister, în care majoritatea ar fi radicali. Regele Alexandru nu voescă însă să admită îndepărtarea de Serbia a ex-regelui Milan.

Amenințările Irlandezilor. Cu totă călătoria reginei Victoria la Dublin și cu toate manifestațiile lor pașnice, Irlandezii sunt adănc nemulțămii. Acestei nemulțămiri i a dat expresiune John Redmond și John Dillon cu ocaziunea unei adunări populare. Redmond a d-er în vorbirea lui, că în momentul când primirea cavalerescă ce i-s'a făcut reginei în Irlanda, ar fi dat ansă la consolidarea raporturilor pașnice, ministru-președinte Salisbury încep să presente în false colorii postulatele Irlandezilor și să le respingă în mod vătmător. Irlandezii, continuă Redmond, ved ađi mai clar ca ori și când, că pe calea păcii și lealității nu vor ajunge la vindecarea ranelor lor. — Dillon a făcut apel la unirea tuturor Irlandezilor în fața viitorilor alegeri.

De după culisele triplei alianțe. Revista politică răsăcă „Slavjanoki Viek“, ce apare în Viena, publică un episod interesant referitor la tripla alianță, episod înțemplat la 1897. Redactorul revistei declară pe cuvântul său de onore, că episodul l'a scris un vechiu diplomat cu autoritate. El este următorul:

În ziua declarării războiului turco-grec, 17 Martie 1897, oficiul de externe din Viena a adresat o notă miniștrilor de externe din Berlin și Roma, cerându-le învoirea pentru o formală anectare a Bosniei și Herțegovinei. Cei din Viena erau ca și siguri, că vor primi răspuns favorabil, d-er s'au înșelat. Mare a fost surprinderea când s'a vedut răspunsul Germaniei, în a cărei notă se găsesc următorul pasaj: „Scopul înființării triplei alianțe n'a fost de a sprijini ofensiva, er peninsula-balcanică nu este permis să se turbare la nici un cas“. Răspunsul Italiei a fost mult mai energetic. El era: „Dacă Austro-Ungarie anecteză Bosnia și Herțegovina, Italia va ocupa numai decât Albania“.

Nota germană a făcut la Viena o impresie atât de penibilă, încât pentru contrabalansarea ei Wilhelm II a mers la 27 Aprilie 1897 cu totul pe neașteptate la Viena. Nu mult după acesta Francisc Iosif s'a dus la Petersburg, călătoria, ce a dat prilej la infinite comentarii politice. În urma acestei întrevederi dintre împărații Rusiei și Austriei s'au ivit ideea acelei en-

tente cordiale între Rusia și Austro-Ungaria, care s'a născut sub influența evenimentelor amintite. Urmarea pășirii energice a Italiei a fost, că ministerul de război din Viena a crezut necesar să fortifice citadelele din Trient și Cattaro, ceea-ce a costat până acum cel puțin 30 milioane florini.

Turburările din Spania s'au mai potolit. Din Madrid se telegrafiază, că deocă *Uniunea Națională* ar refuza serios plata dărilor, guvernul va suspenda în întregă Spania garanțiile drepturilor constituționale.

SCRIERILE DILEI.

— 3 (16) Maiu.

3 (15) Maiu. Aseră și-a dat întâlnire în pavilionul din grădina dela „Pomul verde” o numărată societate română din toate clasele, bărbați și femei, serbând în veselă armonie amintirea memorabilei zile din istoria noastră națională.

Nouele statute ale fondului de pensii pentru parohii și diaconii bisericii S-lui Nicolae din Brașov și dela biserica S-tei Adormiri din Brașov cetate, precum și pentru profesorii dela gimnaziul, școlile reale și comerciale române gr. or. din Brașov, după cum spune „Tel. Rom.”, au fost aprobate din partea consistoriului arhiepiscopesc în ședința sa plenară dela 1 Maiu v. cu adausul, că se va considera o căsătorie deplină numai aceea, care are și binecuvântarea bisericii, și: decât vre-unul dintre ereții unui pensionar îndreptățit este incapabil de câștig, să 'i-se dea ajutor până la moarte.

La conservatorul din Viena s'au făcut dizele acestora esamenale. „Neue fr. Presse” în raportul său despre aceste esamene înșiră numele acelor eleve, cari au fost reușite ca „talente frumoase”. Printre acestea se află și d-ra *Aglaiu Lupu*, de origine din Bucovina, care a absolvat în Sibiu școala de fete a Asociațiunii.

Serbarea italo-română din Iași. În seara de 30 Aprilie v. Iași se aflau în serbătoare, sala Teatrului Național fiind ocupată de o lume imensă printre care mulți profesori universitari și mulți studenți purtând cocarda italo-română. Artiștii *Giovachini*, *Aristia Romanescu* și *Camellia Mihăilescu* au smuls furtuni de aplauze. Imnul patriotic italo-român a stârnit un adevărat entuziasm, trebuind să fie repetat. Artistul *Barelli* a recitat cu mult foc oda: „*I Rumeni a Roma*” de I. Barberis. La fine autorului i s'a făcut o călduroasă manifestație, fiind chemat la rampă. D. State *Dragomir* a recitat versuri de ocazie, cu mult talent. Dn. Teodor *Burada*, a fermecat asistența prin doinele și cântecile naționale românești. În „*Furtuna Casnică*”, d-na *Aristia Romanescu* a smuls salve de aplauze. Pe la începutul serbării vre-o cincă studenți socialiști beți au aruncat în sală un pamflet prin care insultau pe organizatorii serbării; lumea le-a arătat tot disprețul, aclamând frenetic pe membrii comitetului național studentesc în frunte cu dn. V. Brăescu. La orele 8 $\frac{1}{2}$ a sosit și consulul italian, însoțit de dn. V. Brăescu. Lumea a aplaudat; consulul era vădit emoționat de această manifestație de simpatie. Serbarea a avut un mare succes moral; în tot timpul a domnit cordialitatea și entuziasmul cel mai mare; ordinea n'a fost turburată de nimeni, poliția fiind făcută de studenții naționaliști. Au sosit, spune „Ap. Naț.”, telegrame de felicitare dela d-l V. A. Urechia, care fu împiedecat de a lua parte și alte vre-o 80 telegrame din țară și străinătate.

Pregătiri pentru 10 Maiu. În vederea serbării zilei de 10 Maiu, în Bucuresc s'au început deja lucrările pentru construcția tribunelor de pe bulevardul Academiei. Ca și anul trecut, se vor construi mai multe pavilioane de-o parte și de alta a statuei Mihaiu-Viteazu, de unde Maj. Sa Regele va primi defilarea trupelor. Ministerul construcțiunii publice a dispus, ca vacanțele

școlilor să începă în seara de 8 și să se sfârșescă la 11 Maiu.

Logodnă. D-l *Pavel Percea*, profesor la gimnaziul român din loc, s'a logodit în 29 Aprilie v. c. cu d-ra *Hortensia Popescu*, fiica d-lui avocat din loc *Victor Popescu*. — Sincerele noastre felicitări!

Efectele fiziologice ale electricității. Arsonval, membru la Academia de științe din Paris, a ținut la Sorbona o conferință foarte aplaudată, cu titlul de mai sus. Arsonval a arătat câte-va experiențe foarte curioase, de pildă, făcând să treacă prin propriul său corp curenti puternici capabili de a aprinde o serie de lămpi electrice, fără să simtă cea mai mică emoție. Această experiență arată, că reacțiunea fiziologică merge accentuându-se până la 2500 de escitațiuni pe secundă. Dela această cifră înainte, escitațiunea merge din pozitivă, scădând, astfel, că un curent puternic și constant poate străbate corpul omnesc fără nici o primejdie. De aci decurg aplicațiunile terapeutice numeroase și importante pentru toate maladiile. Conferențiarul citează apoi numeroase observațiuni făcute de practiciani asupra tuberculozei, din cari rezultă, că tratamentul cu electricitate este foarte eficient. Terminând conferențiarul își exprimă convingerea, că electricitatea e chemată să revoluționeze medicina după cum a revoluționat și industria.

Monete retrase. Ministerul român de finanțe a retras până acum monete șterse și găurite pentru suma de 600,000 de lei. Ministerul crede, că astfel de monete nu se mai află în circulațiune, decât pentru o sumă foarte neînsemnată. Monetele retrase se vor rebate.

La St. Helena. Ziarul „*Matin*” din Paris a trimis pe un raportor al său la Carrère pentru a interviua pe generalul *Cronje*. Nu s'a permis raportorului interviul fără o autorizare specială a ministerului Coloniilor din Londra. Presa franceză e furioasă de acesta, deore-ce platoul Longwood, unde a murit Napoleon, a fost cedat Francoiei și e considerat ca teritoriu francez. Se povestesc, că cu prilejul cesiunii acestui loc, acum 40 de ani, s'au trimis într'acolo patru păzitori francezi, cari au fost nitați. Unul din ei mai trăește și e însurat cu o engleză. El mai înțelege limba sa maternă, dăr o vorbește cu greu.

Proces de scopiți. La Petersburg s'a judecat un proces, în care figurau 42 de scopiți, o sectă oprită în Rusia. Opt acușați au fost achitați, după ce au dovedit, că nu fac parte din sectă, ceilalți au fost osândiți a se stabili în Siberia ostică și a sta sub supraveghiere polițienescă.

Concursul pentru catedra de pictură dela școala de bele-arte din Bucuresc a început ieri. Sunt înscriși trei candidați, d-nii *Voinescu*, *Bran* și *Vintilescu*. Juriul este compus din d-nii V. A. Urechia, C. Stăncescu și V. Hegel.

Căsătorie americană. În *Kansas City* și *Mulhall*, s'a făcut o căsătorie adevărat americană. Mirele, din cauza afacerilor urgente neputând să se deplaseze din Washington și mirăsa neputând sosi la timp la *Kansas City*, s'a făcut un aranjament cu societatea telegrafică, astfel, ca să se pună logodiții în comunicare telegrafică directă. Mirele, predicatorul și doi martori se aflau într-o stațiune, mirăsa cu părinții ei și o soră, în cealaltă stațiune. Toate întrebările și răspunsurile, precum și alocuțiunea predicatorului au fost comunicate prin sirmă, și cetite de ambele părți de funcționarul telegrafist. Ceremonia a durat 20 minute.

84 ani ca păstor. *Gavrilă Gherman* din Drag când era de 7 ani a intrat la familia *Wesselényi*, ca păzitor de găse, mai târziu însă *Gavrilă* a fost avansat la slujba de păzitor de oi și în această slujbă stă și astăzi cu onoare la postul său, fiind deja în perioada a treia a vieții omnesce. Cu un serviciu atât de îndelungat nu s'a putut lăuda nici păstorul deesc al lui *Odysseus*,

despre care povestesc Homer. Pentru credința, cinstea și purtarea sa, *Gherman* a fost decorat de monarhul *Francois Iosif* cu crucea de argint „serviciul credincios”.

Emigranții din Zemplin.

Solgăbirul cercului *Homona*, din comitatul *Zemplinului*, cu numele *Nic. Haraszthy*, a adresat comitetului administrativ al celui comitat un raport foarte interesant cu privire la emigranții din cercul său. Etă ce spune acest solgăbiru:

Emigrările la America, dice el, pentru aceea au luat în anii din urmă așa mari dimensiuni, fiind-că — după spusese poporului — nici-odată nu li-a mers acolo atât de bine muncitorilor, ca dela 1899 încoco. Cei ce se reîntorc din America acasă își plătesc înainte de toate dările către stat; moșiorele, ce li-s'au licitat înainte parte pentru dare, parte pentru datorii la privați, sau pe cari proprietarii lor cu preț de nimic le-au amanetat cu ocaziunea plecării lor în America, le rescumpără cu preț de 10—20 ori mai mare, așa că astăzi puține moși țărănesci mai sunt, pe cari se nu le fi rescumpărat.

De când cu emigrarea în masă la America, fiă-care țaran are car cu boi frumoși și alte vite, poartă o economie mai rațională; micile case primitive, le dărîmă rënd pe rënd și pe întrecute clădesc în locul lor case de gust, pe hrana și îmbrăcăminte lor pun mai mare preț. În Ungaria de nord bunul trai și mulțumirea a progresat.

Decă însă situațiunea țaranului a început din nou să se clatine, el erăș și se duce în America, sau că își trimite anumiți membri din familia, și pe calea acesta țaranul poate să-și susțină și mai departe familia și economia sa. Sunt și de aceia, cari până acum au emigrat de câte 4—5 ori în America și erăș s'au reîntors. În decursul anului trecut au sosit din America în cercul *Homonei* 749.780 cor. și 74 b m, er în primele trei luni ale anului curent 749.788 cor. 74 b.

Datele acestea dovedesc cu totul contrarul la ceea-ce afirmă țilnic șovinistii *jidano-maghiari*. Din ele se vede, că nu ademenirile unor agenți, ci nevoile vieții și imposibilitatea de-a mai suporta greutățile în patria lor silesc, pe cetățeni să ia lumea 'n cap pentru a-și câștiga peste țeri și mări banii, cu cari să-și potă plăti dările către statul ungar și să-și potă rescumpăra moșiorele zălogite pe la cămătarii *jidani*, ori vândute cu toba pentru dare.

NECROLOG. Subscriții în numele lor și al numeroșilor consăngenți, cu inima frântă de durere aduc la cunoștință prea durerosă scire, că mult iubitul soț, resp. tată, frate și cumnat, **Ștefan Iozon**, învătător dirigent pensionat, după un morb greu, împărțit cu santele sacramente ale muribunților, a trecut la cele eterne, Duminică în 13 Maiu a. c. la 10 ore seara, în anul al 45-lea al etății și 18-lea al fericitei sale căsătorii. Rămășițele-i pămâtesce se vor așeza spre odihnă întru sperarea învierii în cimiterul gr. cat. din loc, Marți în 15 Maiu la 3 ore după amiazi.

Fie-i țărâna ușoară!

Blăși, 14 Maiu 1900.

Elisa Iozon n. Pop, ca soție; *Iulian*, *Valeriu*, *Emil* și *Alexandru* ca fii. *Maria*, *Nicolae*, *Iosif* și *Ioan* ca frați.

ULTIME SCIRI.

Viena, 15 Maiu. În ședința de Joi a „*Reichsrath*”-ului *Cehii* vor continua obstrucțiunea.

Pretoria, 15 Maiu. În 12 l. c. *Burii* au atacat *Mafekingul* cu un violent foc din tunuri și puscă. Cartierul indigenilor a fost aprins de o granată și prefăcut în cenușă.

Londra, 15 Mai Buller a ocupat *Dundee*. *Burii* își concentrează forțele

spre riul *Vaal*, retrăgându-se din statul *Oranje*.

Sofia, 15 Maiu. În armata bulgară se va introduce pușca rusescă de calibrul mic. Rusia a asigurat *Bulgariiei* 120 000 astfel de puscă pe un preț bagatel.

Odesa, 15 Maiu. Vaporul „*Petersburg*” al flotei voluntare rusesce va trece încurând prin *Bosfor*, ducând 700 de soldați la *Vladivostok*.

Roma, 15 Maiu. Stânga extremă a făcut cu ocaziunea redeschiderei camerelor în ședința primă de adă obstrucțiune atât de vehementă, încât a reușit a sparge ședința. Opozițiunea a intonat imnul lui *Garibaldi* și publicul de pe galerii a cântat cu ea împreună. Se crede, că mâne camera va fi disolvată.

Literatură.

O carte valoroasă, scrisă de d-l *Ioan Popoa*, profesor la școlile române din *Brașov*. Cartea este intitulată: „*Caractere morale*, exemple și sentințe culese din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne”. Această carte, atât prin esteriorul său elegant, cât și prin cuprinsul său bogat, de aproape 400 pagine, este o adevărată podobă în literatura noastră. Atragem asupra ei atențiunea tuturor *Românilor* iubitori de carte; în ea cetitorul va găsi o comoră nespus de prețioasă de învătătură, de mângâieră, de însuflețiri spre tot ce e moral, nobil și frumos. Prețul 1 fl. 25 cr. (cu posta 1 fl. 35.) Pentru *România* 3 Lei, la care este a se adauge și portul postal. — Se află de vânzare la *Tipografia „A. Mureșianu”*, la librăria N. I. Ciurcu și la librăria H. Zeidner în *Brașov*.

DE VĂZUT.

Talentele împăratului Wilhelm.

Etă, după o revistă englesă, talentele împăratului Germaniei: Scie să gătească bucate, să jöce șah, să picteze în ulei și aquarelă, să fotografieze, să deseneze caricaturi; cunoșce mecanica și electricitatea; scrie opere, drame, comedii; compune imnuri, dirigeză ochestre, cântă, danseză, e diletant în piano, mandolină și chitară; scie să conducă un yacht, mână cai, poate comanda un regiment, o diviziă un corp și o armată întregă; scie oficia serviciul divin mai bine ca un episcop împușcă din sbor ori-ce pasăre, vânează toate animalele sălbatice și înotă ca un pește... Mai vreți?...

Diaristii francezi. Dizele aceste un colaborator al ziarului „*Gaulois*” a interviuat pe cei mai renumiți scriitori, rugându-i să-și dea părerea despre școlile de diaristii, înființate de curând în Paris. *Emil Bergerat* răspunde: *Diaristul* este un scriitor modern. Nu-i mai mare, nici mai mic, numai așa după cum îl voește poporul. Dăr ca să confirm acest adevăr, a-și avé lipsă de un articol întreg său chiar de o carte. Toți scriitorii artiști ai vécului acestuia au fost diaristii, — cartea este vis, ziarul e viață. Deocă român câte-va șire din osea-ce s'a scris în vécul acesta, numai diaristioei avem a-i mulțumi, deore-ce diaristica împărtășește urmașilor evenimentele prezentului. *Adolphe Brisson* scrie: *Diaristul* e oeva, ce-i mai bun și mai rău din lume. Prin aceea, că vestește adevărul omite său mare bine, sau rău. Invidiați-i căci ei pot să-și desvölte liber cugetările. Decă societatea ar fi bine organizată, diaristii în etate de 50 ani ar părăsi diaristica. La această etate, decât ar pute, s'ar retrage cu totul în pensie, sau s'ar apuca să scrie tragedii, ori că ar păși pe cariera preoțescă. *Iules Claretie* dice: *Diaristul* este asemenea ostașului de pe câmpul de război; diaristul este o idee, ce mereu înainteză. *Diaristul* e ostaș. El decă îmbătrânește își arată cu fală ranele. *Diaristul* trebuie să șce totul. Despre toate lucrurile trebuie să se convingă personal. Ca cine-va însă să aibă țilnic cel puțin una idee bună, într'adevăr, e greu lucru.

**Dela „Tipografia A. Mureșianu“
din Brașov,
se pot procura următoarele cărți:**

Cărți de rugăciuni și predicii.

Anghira Mântuirii, cărțica de rugăciuni și de cântări pentru mângăerea sufletescă a drept credincioșilor creștini, *Edițiunea IV corectată*. Gherla, Tipografia diecesană 1899, Un exemplar în păreți tari colorați 35 cr. (plus 5 cr. porto.)

Mărgăritarul Sufletului, carte de rugăciuni și cântări, întocmită pentru toate trebuințele vieții. *Edițiunea IV*. Gherla, Tip. „Aurora“ A. Todoran 1899. Conține peste 334 pag. Legată în păreți tari colorați, costă 50 cr. (cu posta 55 cr.)

Micul mărgăritar sufletesc, cărțica de rugăciuni și cântări, întocmită mai ales pentru copiii mai marișori. Gherla, Tip. „Aurora“ A. Todoran 1898. Un exemplar legat în păreți tari colorați costă 22 cr. cu posta 23 cr.)

Carte de rugăciuni, cereri și laude întru onora Preacuratei Fecioare Maria, pentru folosul și mângăirea sufletelor. Gherla, Tip. Diecesană, 1898. Prețul unui exemplar legat în păreți tari colorați 20 cr. (cu posta 23 cr.)

Cuvântări bisericesci pe sărbătorile de peste an, scrise de Prepositul capitar *Iovan Favinu*. Pe lângă predicii, se mai află în text câte-o instructivă notiță istorică privitoare la însemnătatea diferitelor sărbători. Conține vre-o 400 pag. Prețul 1 fl. 50 cr. (în loc de 2 fl. cum era la început), prin postă 1 fl. 60 cr. Aceste predicii sunt favorabil aprepțiate și din partea clerului înalt din România.

Cuvântări funebre și iertăciuni pentru diferite cazuri de moarte, întocmite de *Iovan Favinu*. cunoscutul scriitor bisericesc. Conțin vre-o 400 pag. Prețul numai 1 fl. 50 cr. (prin postă 1 fl. 60 cr.)

Predici pentru Dumineci de *Iustin Popșu*, învățatul scriitor bisericesc, marele orator și bunul Român de odinioară. E o carte de vre-o 500 pag. format mare, tipar moieru, cuprinzând predicii frumoase pentru toate Duminecele de peste an. Prețul 2 fl. 20 cr. (prin postă recomandat 2 fl. 35 cr.)

Predice pentru Duminecele de peste an, compuse după catechismul lui Decharbe, de *Vasiu Christe*. Conține predicii dela Dumineca XI după Rosalii până la Dumineca Vameșului. Prețul 80 cr. (prin postă 85 cr.)

Predici pe toate Duminecele și sărbătorile de peste an, de *Em. Lăstrescu*, cunoscut atot-d-bine în cercurile românești din numărările sale scrieri atât de mădușe, instructive și orătate gust cetite. E o carte mare, de 350 pag. Prețul 1 fl. 50 cr. (4 lei).

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 15 Maiu 1900.

Renta ung. de aur 4%	116.30
Renta de corone ung. 4%	91.90
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	120.30
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	99.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	117.25
Bonuri rurale ungare 4%	92.20
Bonuri rurale croate-slavone	92.50
Impr. ung. cu premii	—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	138.25
Renta de argint austr.	98.25
Renta de hârtie austr.	98.—
Renta de aur austr.	116.40
Losuri din 1860.	135.—
Acții de-ale Băncei austro-ungară	17.78

Acții de-ale Băncei ung. de credit.	726.50
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	721.50
Napoleoniori	19.26
Mărci imperiale	118.27 1/2
London vista.	242.67 1/2
Paris vista.	96.37 1/2
Rente de corone austr. 4%	97.50
Note italiene	90.56

Cursul pieței Brașov.

Din 16 Maiu 1900.

Bancnota rom. Cump.	19.04	Vënd.	19.08
Argint român. Cump.	18.80	Vënd.	18.84
Napoleoniori. Cump.	19.20	Vënd.	19.28
Galbeni Cump.	11.20	Vënd.	11.30
Ruble Rusesci Cump.	127.—	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	58.50	Vënd.	—
Lire turcesci Cump.	10.73	Vënd.	—
Scris. fonc. Albina 5%	100.—	Vënd.	101.—

Se caută o bună menageră. O femeie bine crescută, (pote fi și văduvă), care se fiă în stare a îngriji și conduce o casă, pote intra imediat ca menageră (económă) la o distinsă familie română fără copii (numai stăpâni casei) dintr'un orașel din Transilvania.

Se recere a dovedi prin atestat purtare onestă și ocupațiunea de până acum.

Pentru informațiuni a-se adresa la administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

UN UCENIC (învățcel)

se acceptedă în negoțul de băcănie și bumbacuri a lui

IOAN DUȘOIU
Brașov.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

O fabrică de cărămizi

cu clădirile necesare și aranjament complet, murind proprietarul,

— este de vëndare. —

Este situată între Brașov și gara dela Herman (Szász-Hermany).

Pentru informațiuni a se adresa la

Julius F. Volf
Brașov.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Stabilimentul de hidroterapie

dela băile de abur ale Eforiei s'a deschis.

Informațiuni și prospecte se pot lua dela

Administratorul băilor.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fil. se vinde la Eremias Nepoții.

Cafeneaua Transilvania

Aduc la cunoscința onor. public, că de ađi încolo,
16 Maiu **se capetă în fie-care ți**
Cafea rece (Eiscafeé) și înghețată.

Rugându-mă de o cercetare număróse, garantând pentru un serviciu cât se pôte de prevenitor.

Cu tótă stima:
„CAFEÉ TRANSILVANIA“
Carl Neustädter
Strada Vămii 33.

Cafenéua Transilvania.

ALEXANDER BLANK
Brașov, Strada Vămii nr. 13.

Am onórea a aduce la cunoscința on. public, că
am deschis în Brașov, Strada Vămii nr. 13 sub firma înregistrată

ALEXANDER BLANK

un magazin cu Confecțiuni de dame, foarte bine asortat, și recomand cele mai noue **novități**, în gėnru acesta, precum: **Jachete** pentru fetițe, cele mai noue **Pelerine**, tóte articolele ce aparțin la confecțiune, în asortiment mare, solid executate și **cu prețuri ieftine**.

Rog. on. public a-mi da tot sprijinul la întreprinderea mea, asigurând, că mă voiú sili prin un serviciu exact și conșciențios a-i merita încrederea.

Cu tótă stima:
ALEXANDER BLANK.

960,1—4.

Alexander Blank,
Brașov, Strada Vămii nr. 13.

ABONAMENTE

LA
„GAZETA TRANSILVANIEI“

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni.	3 fl. —
Pe șese luni.	6 fl. —
Pe un an	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni.	10 fr.
Pe șese luni	20 fr.
Pe un an	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe an	3 fl. —
Pe șese luni.	1 fl. —
Pe trei luni	50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe an	8 franci.
Pe șese luni.	4 franci.
Pe trei luni	2 franci

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domnii cari se vor abona din nou, să binevoiéscă a srece adresa lămurit și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Pentru SESONUL de Primăvară și Vară
1900 925.18—40

STOFE veritabile de Brün.

Un coupon de metri 3.10 lungime pentru un costum com plet roc, pantaloni și giletcă costă numai

fl. 2.75	3 70, 4.80	din stofă bună
fl. 6.—	și 6.90	mai bună
fl. 7.75		fină
fl. 8.65		mai fină
fl. 10.—		foarte fină

Un coupon pentru costum de salon fl. 10.— cum și stoffe de pardiseuri, **Lo-den** pentru turisti, **Kamgarn** și etc. etc. — Trimite cu prețurile fabricii renumita și cunoscută ea solidă și reela fabrică de postavuri

SIEGEL-IMHOF in BRÜNN.

— Mostre gratis și franco. — Liferăție conform mostri se garantază. —
Avantažiile clientei private, a comanda direct la firma de sus, sunt mari.

ANUNCIURI
(insertiuni și reclame)

sunt a se adresa subscrisei administratiunii. in cazul pu-

blicității unui anunciu mai mult de odată se face scădemėnt, care crește cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Admi. istr. „Gazetei Trans.“